

Warszawa, dnia 27 czerwca 2018 r.

Poz. 1251

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA ZDROWIA**

z dnia 30 maja 2018 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie oznaczenia systemu
Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków zespołów
ratownictwa medycznego**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 października 2010 r. w sprawie oznaczenia systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego (Dz. U. poz. 1382), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie oznaczenia systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego (Dz. U. poz. 1843).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje odnośnika nr 2 oraz § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie oznaczenia systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego (Dz. U. poz. 1843), które stanowią:

„²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 8 lipca 2016 r. pod numerem 2016/341/PL zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).”

„§ 2. Umundurowanie członków zespołów ratownictwa medycznego niespełniające wymagań określonych w załącznikach nr 3 i 4 do rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, może być używane nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”

Minister Zdrowia: *Ł. Szumowski*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia
z dnia 30 maja 2018 r. (poz. 1251)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 18 października 2010 r.

w sprawie oznaczenia systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego²⁾

Na podstawie art. 38 ust. 3³⁾ ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2195 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1115) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, zwanego dalej „systemem”, będący jego oznaczeniem;
- 2) sposób oznakowania:
  - a) jednostek systemu,
  - b) lekarza koordynatora ratownictwa medycznego,
  - c) kierującego akcją prowadzenia medycznych czynności ratunkowych,
  - d) osób wykonujących medyczne czynności ratunkowe,
  - e) ratowników z jednostek współpracujących z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 2⁴⁾ ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) wymagania w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego.

§ 2. Wzór graficzny systemu, będący jego oznaczeniem, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Sposób oznakowania jednostek systemu określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Lekarz koordynator ratownictwa medycznego posiada kamizelkę ostrzegawczą, zgodną z Polską Normą⁵⁾ o barwie fluorescencyjnej żółtej, z pasami z materiału odbłaskowego co najmniej klasy 1, zgodnie z Polską Normą⁵⁾ tablica 5, z nadrukiem koloru czarnego lub granatowego na plecach i z przodu o treści: „LEKARZ KOORDYNATOR”.

2. Kierujący akcją prowadzenia medycznych czynności ratunkowych posiada kamizelkę ostrzegawczą, zgodną z Polską Normą⁵⁾ o barwie fluorescencyjnej żółtej, z pasami z materiału odbłaskowego co najmniej klasy 1, zgodnie z Polską Normą⁵⁾ tablica 5, z nadrukiem koloru czarnego lub granatowego na plecach i z przodu o treści: „KIERUJĄCY AKCJĄ MEDYCZNĄ”.

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 95).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 15 czerwca 2010 r. pod numerem 2010/0358/PL zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża dyrektywę 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustalającą procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337).

³⁾ Art. 38 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 35 lit. b ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1115), która weszła w życie z dniem 26 czerwca 2018 r.; zgodnie z art. 22 pkt 4 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2195) zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 38 ust. 3 tej ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2019 r.

⁴⁾ Uchylony przez art. 1 pkt 14 lit. c ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1115), która weszła w życie z dniem 26 czerwca 2018 r.

⁵⁾ PN-EN 471+A1:2008 lub norma ją zastępująca.

3. Wysokość nadruków, o których mowa w ust. 1 i 2, wynosi:

- 1) z przodu 5 cm;
- 2) na plecach 15 cm.

§ 5. 1. Osoby wykonujące medyczne czynności ratunkowe, z wyłączeniem osób wykonujących medyczne czynności ratunkowe w lotniczych zespołach ratownictwa medycznego, są oznakowane, w zależności od pełnionej funkcji, poprzez umieszczenie na umundurowaniu naszywki z przodu oraz nadruku koloru czarnego lub granatowego na plecach na materiale odbłaskowym albo na taśmie samoszczepnej:

- 1) „LEKARZ”;
- 2) „PIEŁĘGNIARKA” lub „PIEŁĘGNIARZ”;
- 3) „RATOWNIK MEDYCZNY”.

2. Wysokość naszywki, o której mowa w ust. 1, wynosi 5 cm.

3. Wysokość nadruku, o którym mowa w ust. 1, wynosi 15 cm.

§ 6. Ratownicy z jednostek współpracujących z systemem, o których mowa w *art. 15 ust. 2⁴⁾* ustawy, są oznakowani poprzez umieszczenie na odzieży zewnętrznej:

- 1) naszywki z przodu o wysokości 5 cm z napisem „RATOWNIK”;
- 2) nadruku na plecach o wysokości 15 cm z napisem „RATOWNIK”;
- 3) naszywki z nazwą jednostki współpracującej z systemem.

§ 7. 1. Wymagania w zakresie umundurowania członków:

- 1) zespołów ratownictwa medycznego określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;
- 2) lotniczych zespołów ratownictwa medycznego określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

2. Umundurowanie, o którym mowa w ust. 1, spełnia także wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. poz. 2173).

§ 8. 1. Ubiory niespełniające wymagań określonych w niniejszym rozporządzeniu, w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego i lotniczych zespołów ratownictwa medycznego oraz w zakresie oznakowania, o którym mowa w § 6, mogą być używane nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2013 r.

2. Specjalistyczne środki transportu sanitarnego niespełniające wymagań określonych w niniejszym rozporządzeniu, w zakresie oznakowania zespołów ratownictwa medycznego i lotniczych zespołów ratownictwa medycznego, mogą być używane nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2013 r.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁶⁾.

⁶⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 5 listopada 2010 r.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 18 października 2010 r.

Załącznik nr 1

WZÓR GRAFICZNY SYSTEMU

SPOSÓB OZNAKOWANIA JEDNOSTEK SYSTEMU

I. Oznakowanie zespołów ratownictwa medycznego

Zespół ratownictwa medycznego jest oznakowany poprzez umieszczenie na specjalistycznym środku transportu sanitarnego koloru białego lub żółtego:

- 1) wzoru graficznego systemu z tyłu, na dachu i po bokach pojazdu o średnicy 50 cm;
- 2) nadruku lustrzanego „AMBULANS”, barwy czerwonej lub granatowej z przodu pojazdu, o wysokości znaków co najmniej 22 cm; dopuszczalne jest umieszczenie nadruku lustrzanego „AMBULANS” barwy czerwonej lub granatowej, o wysokości znaków co najmniej 10 cm także z tyłu pojazdu;
- 3) po obu bokach pojazdu nadruku barwy czerwonej:
  - a) „P” – w przypadku podstawowego zespołu ratownictwa medycznego,
  - b) „S” – w przypadku specjalistycznego zespołu ratownictwa medycznego – w okręgu o średnicy co najmniej 40 cm, o grubości linii koła i liter 4 cm;
- 4) trzech pasów odblaskowych wykonanych z folii:
  - a) typu 3 barwy czerwonej o szerokości co najmniej 15 cm, umieszczonej w obszarze pomiędzy linią okien i nadkolami,
  - b) typu 1 lub 3 barwy czerwonej o szerokości co najmniej 15 cm, umieszczonej wokół dachu,
  - c) typu 1 lub 3 barwy niebieskiej umieszczonej bezpośrednio nad pasem, o którym mowa w lit. a;
- 5) nazwy dysponenta jednostki umieszczonej po obu bokach pojazdu.

II. Oznakowanie lotniczych zespołów ratownictwa medycznego

1. Lotniczy zespół ratownictwa medycznego jest oznakowany poprzez umieszczenie na statku powietrznym (płatowcu) barwy żółtej:
  - 1) wzoru graficznego systemu, na bocznej powierzchni kadłuba, w miejscu dobrze widocznym, o średnicy co najmniej 35 cm;
  - 2) pasów barwy czerwonej lub niebieskiej wzdłuż kadłuba, o stałej lub zmiennej szerokości (w zależności od ilości dostępnego miejsca), umieszczonych poziomo pod linią okien bocznych oraz skośnie w tylnej części kadłuba w kierunku belki ogonowej;
  - 3) napisu „LOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE” z boku, pod lub nad linią okien, barwy białej, czarnej lub niebieskiej, o wysokości znaków co najmniej 8 cm;

- 4) napisu „HEMS” barwy białej, czarnej lub niebieskiej na bocznej powierzchni kadłuba, o wysokości znaków co najmniej 10 cm;
  - 5) wzoru graficznego systemu, na spodniej części kadłuba, w kierunku przodu kadłuba, o średnicy co najmniej 50 cm.
2. Łopaty wirnika nośnego (oraz innych wirujących lub niebezpiecznych elementów konstrukcji, np. śmigła ogonowego, jeżeli występują) są pomalowane w ostrzegawczym schemacie barwnym, jaskrawym i kontrastowym.
  3. Dopuszcza się malowanie elementów konstrukcji statku powietrznego, niewymienionych w ust. 2, barwą inną niż żółta, o ile poprawi to jego bezpieczeństwo użytkowania lub funkcjonalność.

III. Oznakowanie szpitalnych oddziałów ratunkowych

1. Szpitalny oddział ratunkowy oznakowany jest niebieską tablicą o wymiarach 90 cm × 90 cm, na której są umieszczone napisy w kolorze białym „SZPITALNY ODDZIAŁ RATUNKOWY” oraz „EMERGENCY” o wysokości znaków 10 cm oraz biały krzyż o wymiarach 20 cm × 20 cm.
2. Oznakowanie umieszcza się przy wejściu głównym do szpitalnego oddziału ratunkowego oraz na znakach drogowych oznaczających drogę dojazdu do szpitala, w którym mieści się szpitalny oddział ratunkowy.

UMUNDUROWANIE CZŁONKÓW ZESPOŁÓW RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

Tabela 1. Umundurowanie letnie i zimowe członków zespołów ratownictwa medycznego *

Lp.	Element umundurowania	Opis
1	2	3
Umundurowanie letnie		
1	Koszula	a) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą ¹⁾ b) materiał o oporze pary wodnej nie większym niż 5 m ² x Pa/W c) krótki lub długi rękaw, kołnierzyk z usztywnieniem lub stójka d) z przodu co najmniej dwie kieszenie umieszczone symetrycznie po obu stronach z otworami przykrytymi klapkami e) oznakowania: – naszywka na lewym rękawie, na wysokości ramienia z wzorem graficznym systemu – naszywka albo taśma samoszczepna z przodu odzieży po lewej stronie z nazwą funkcji – nadruk na plecach z nazwą funkcji
2	Koszulka z krótkimi rękawami	a) materiał o oporze pary wodnej nie większym niż 5 m ² x Pa/W b) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą ¹⁾ c) oznakowanie: z przodu po lewej stronie w górnej części wzór graficzny systemu
3	Spodnie	a) barwa fluorescencyjna czerwona, zgodnie z Polską Normą ¹⁾ , klasa 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność członków zespołu ratownictwa medycznego b) dwa równoległe pasy z materiału odblaskowego o szerokości 5 cm, zgodne z Polską Normą ¹⁾ , rozmieszczone poniżej uda wokół całego obwodu nogawek c) kieszenie: – dwie poniżej pasa z przodu, co najmniej jedna z tyłu – na nogawkach, po zewnętrznych stronach na wysokości 1/2 uda kieszenie zewnętrzne przykryte klapkami d) na wysokości kolan wzmocnienia e) u góry podtrzymywacze paska
4	Obuwie (całosezonowe)	a) materiał: skóra lub skóra i tkaniny, impregnowane wodoodporne b) barwa czarna lub ciemnobrązowa c) wzór: typ trzewiki, wzmocniony nosek, budowa cholewki odpowiednia dla obuwia całosezonowego ponad kostkę, podeszwa antypoślizgowa, olejoodporna
5	Kurtka (całosezonowa)	a) barwa fluorescencyjna czerwona, zgodnie z Polską Normą ¹⁾ , klasa 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność członków zespołu ratownictwa medycznego b) zgodna z Polską Normą ²⁾ , co najmniej klasa 2 w zakresie wodoszczelności i w zakresie oporu pary wodnej c) pasy z materiału odblaskowego zgodnie z Polską Normą ¹⁾ , rozmieszczone: – na dole (nie mniej niż 5 cm od dolnej krawędzi) wokół całego obwodu kurtki pas odblaskowy umieszczony poziomo o szerokości nie mniej niż 5 cm

- * Dla umundurowania letniego i zimowego członków zespołów ratownictwa medycznego przyjęto, że:
- dopuszcza się łączenie elementów umundurowania również w kolorze granatowym i czarnym, przy czym powinno spełniać wymagania PN-EN 471+A1:2008 p. 5.3 lub normy ją zastępującej;
  - dopuszcza się umieszczenie dodatkowych elementów poprawiających komfort pracy i funkcjonalność umundurowania oraz bezpieczeństwo pracy.

⁷⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie oznaczenia systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego (Dz. U. poz. 1843), które weszło w życie z dniem 30 listopada 2016 r.

		<ul style="list-style-type: none"> - nad ściągaczem w pasie (nie mniej niż 5 cm od dolnego pasa odblaskowego) wokół całego obwodu kurtki pas odblaskowy umieszczony poziomo o szerokości 5 cm - na rękawach na wysokości ramion (poniżej naszywki z wzorem graficznym systemu) pas odblaskowy umieszczony poziomo o szerokości 5 cm - na rękawach na wysokości poniżej łokcia (nie mniej niż 5 cm od dolnej krawędzi rękawów) pas odblaskowy umieszczony poziomo o szerokości 5 cm - minimalna powierzchnia materiału odblaskowego 0,13 m² d) kaptur odpinany lub doszyty na stałe i chowany w stojce e) na obwodzie części twarzowej kaptura, wokół pasa i dolnej krawędzi kurtki odszyty tunel ze sznurkiem ściągającym f) z przodu co najmniej dwie kieszenie dolne umieszczone symetrycznie z skośnymi otworami zamykane na zamek błyskawiczny g) z przodu co najmniej dwie kieszenie na wysokości klatki piersiowej umieszczone symetrycznie po obu stronach, z zapięciem przykrytym klapą w tym jedna kieszeń o wymiarach umożliwiających zmieszczenie przenośnego radiotelefonu h) rękawy odpinane, łączone rozłącznie na zamki błyskawiczne przykryte plisami lub listwami, z regulacją obwodu mankietów, na łokciach wzmocnienia i) zamek błyskawiczny głównego zapięcia dwustronnie rozdzielczy j) plisa/listwa przykrywająca zapięcie główne zapinana na taśmę samoszczepną k) co najmniej jedna kieszeń wewnętrzna l) od wewnątrz wykończona podszewką siatkową lub materiałem paroprzepuszczalnym m) długość co najmniej do wysokości bioder n) oznakowania przodu: <ul style="list-style-type: none"> - na lewej górnej kieszeni naszywka, taśma samoszczepna lub identyfikator z nazwą funkcji - na lewym rękawie wzór graficzny systemu w postaci nadruku na materiale odblaskowym o) oznakowania tyłu: <ul style="list-style-type: none"> - na wysokości klatki piersiowej naszywka na materiale odblaskowym z wzorem graficznym systemu - na plecach na materiale odblaskowym nazwa funkcji
6	Błuza – podpinka do kurtki	<ul style="list-style-type: none"> a) zgodna z Polską Normą³⁾, co najmniej klasa 2 w zakresie oporu cieplnego b) mocowanie do kurtki w sposób rozdzielny na zamek błyskawiczny lub inny c) barwa fluorescencyjna czerwona zgodna z Polską Normą¹⁾ d) z przodu na dole co najmniej dwie kieszenie ze skośnymi otworami zapinane na zamek błyskawiczny e) zalecana jedna kieszeń wewnętrzna z zapięciem otworu f) oznakowanie: naszywka z wzorem graficznym systemu po lewej stronie na wysokości klatki piersiowej, wykonana na materiale odblaskowym
7	Czapka	<ul style="list-style-type: none"> a) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą¹⁾ b) oznakowanie: naszywka z wzorem graficznym systemu wykonana na materiale odblaskowym c) z przodu wyposażona w daszek
8	Kamizelka	<ul style="list-style-type: none"> a) barwa fluorescencyjna czerwona, zgodnie z Polską Normą¹⁾, klasa 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność członków zespołu ratownictwa medycznego b) 2 poziome pasy materiału odblaskowego o szerokości 5 cm, spełniającego wymagania zgodne z Polską Normą¹⁾, rozmieszczone na dole (nie mniej niż 5 cm od dolnej krawędzi), wokół całego obwodu, w odległości od siebie nie mniejszej niż 5 cm c) rozmieszczenie i liczba kieszeni dowolne z zachowaniem wymaganych powierzchni materiałów: tła i odblaskowego d) oznakowanie przodu: <ul style="list-style-type: none"> - po prawej stronie na wysokości klatki piersiowej naszywka z wzorem graficznym systemu wykonana na materiale odblaskowym - po lewej stronie na wysokości klatki piersiowej naszywka lub nadruk z oznakowaniem funkcji e) oznakowanie z tyłu: <ul style="list-style-type: none"> - naszywka lub nadruk na materiale odblaskowym z wzorem graficznym systemu, znaki białe wypełnione elementem odblaskowym o średnicy 20 cm - nadruk na materiale odblaskowym z nazwą funkcji

Umundurowanie zimowe		
1	Spodnie	a) barwa fluorescencyjna czerwona, zgodnie z Polską Normą ¹⁾ , klasa 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność członków zespołu ratownictwa medycznego b) zgodne z Polską Normą ²⁾ , co najmniej klasa 2 w zakresie wodoszczelności i co najmniej klasa 2 w zakresie oporu pary wodnej c) do pasa lub z bawetem przednim i tylnym d) dwa równoległe pasy z materiału odblaskowego o szerokości 5 cm, zgodnie z Polską Normą ¹⁾ , rozmieszczone poniżej uda wokół całego obwodu nogawek i jeden pas na spodniach z bawetem przednio-tylnym, na wysokości pasa wokół całego obwodu spodni e) kieszenie: – dwie poniżej pasa z przodu, z tyłu co najmniej jedna kieszeń – na nogawkach po zewnętrznych stronach na wysokości 1/2 uda kieszenie zewnętrzne przykryte klapkami f) na wysokości kolan wzmocnienia g) u góry podtrzymywacze paska h) wzdłuż nogawek po zewnętrznej stronie wszyte zamki błyskawiczne
2	Obuwie	jak w sezonie letnim
3	Kurtka	jak w sezonie letnim
4	Czapka	a) zgodna z Polską Normą ³⁾ , co najmniej klasa 2 w zakresie oporu cieplnego b) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą ¹⁾ c) naszywka ze wzorem graficznym systemu wykonana na materiale odblaskowym d) z przodu wyposażona w daszek
5	Rękawice	a) materiał: skóra/tkanina/dzianina b) ocieplane wewnętrzną warstwą termoizolacyjną c) barwa czarna

Tabela 2. Minimalne zestawienie umundurowania w sztukach

Lp.	Element umundurowania	Letnie	Zimowe	Wymagane
1	Koszula		2	tak
2	Koszulka z krótkimi rękawami		2	tak
3	Spodnie	2	1	tak
4	Obuwie		1	tak
5	Kurtka z podpinką	0	1	tak

¹⁾ PN-EN 471+A1:2008 lub norma ją zastępująca.

²⁾ PN-EN 343+A1:2008 lub norma ją zastępująca.

³⁾ PN-EN 14058:2007 lub norma ją zastępująca.

UMUNDUROWANIE CZŁONKÓW LOTNICZYCH ZESPOŁÓW RATOWNICTWA MEDYCZNEGO*

Tabela 1 . Umundurowanie letnie i zimowe członków lotniczych zespołów ratownictwa medycznego

Lp.	Element umundurowania	Opis
Umundurowanie letnie		
1	Spodnie	a) barwa czerwona b) co najmniej dwie kieszenie: biodrowe, nogawkowe c) wzmocnienia w miejscach narażonych na przecieranie, w szczególności na wysokości pośladków, krocza, kolan (wyprofilowanie kolan), na dole nogawek od strony wewnętrznej d) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe na całych obwodach nogawek (poniżej stawu kolanowego), pojedynczy pas odblaskowy w odległości co najmniej 50 mm od dolnej krawędzi nogawki
2	Koszulka z długim lub krótkim rękawem	a) barwa czerwona b) oznakowanie: – flaga polska na lewym ramieniu – naszywka – logo z wzorem graficznym systemu na prawym ramieniu – naszywka – na plecach napis: nazwa dysponenta lotniczego zespołu ratownictwa medycznego
3	Kombinezon lotniczy jednoczęściowy rozpinany na zamek błyskawiczny dwustronnie rozdzielczy	a) barwa czerwona b) co najmniej po dwie kieszenie: piersiowe, biodrowe, nogawkowe c) oznakowanie: – funkcja z prawej strony z przodu – naszywka – nazwisko z lewej strony z przodu – naszywka lub identyfikator z nazwiskiem – flaga polska na lewym ramieniu – naszywka – logo z wzorem graficznym systemu na prawym ramieniu – naszywka – na plecach napis: nazwa dysponenta lotniczego zespołu ratownictwa medycznego d) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe: – na rękawach wokół całego obwodu (powyżej stawu łokciowego), pojedynczy pas odblaskowy – na całych obwodach nogawek (poniżej stawu kolanowego), pojedynczy pas odblaskowy w odległości co najmniej 50 mm od dolnej krawędzi nogawki
4	Koszulka polo	a) barwa czerwona lub granatowa b) oznakowanie: flaga polska na lewym ramieniu – naszywka
5	Kurtka letnia	a) barwa czerwona b) co najmniej dwie kieszenie boczne c) dodatkowo co najmniej jedna kieszeń wewnętrzna na wysokości klatki piersiowej przy zapięciu głównym d) oznakowanie: – funkcja z prawej strony z przodu – naszywka – nazwisko z lewej strony z przodu – naszywka lub identyfikator z nazwiskiem – flaga polska na lewym ramieniu – naszywka – logo z wzorem graficznym systemu na prawym ramieniu – naszywka – na plecach napis: nazwa dysponenta lotniczego zespołu ratownictwa medycznego

- * Dla umundurowania letniego i zimowego członków lotniczego zespołu ratownictwa medycznego dopuszcza się:
- 1) zastosowanie tkanin o barwie czerwonej lub fluorescencyjnej czerwonej oraz łączenie elementów umundurowania również o barwie granatowej i czarnej;
  - 2) umieszczenie dodatkowych elementów poprawiających komfort pracy i funkcjonalność umundurowania oraz bezpieczeństwo pracy.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 7.

		<p>e) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na rękawach wokół całego obwodu (poniżej stawu łokciowego), pojedynczy pas odblaskowy, w odległości co najmniej 50 mm od dolnej krawędzi rękawa – na dole kurtki wokół całego obwodu, pojedynczy pas odblaskowy w odległości co najmniej 50 mm od dolnej krawędzi kurtki <p>f) kaptur z materiału wiatroszczelnego dopinany lub chowany w stójkę</p>
Umundurowanie zimowe		
1	Kurtka rozpinana na zamek błyskawiczny z podpinką i kapturem	<p>a) podpinka mocowana w sposób rozdzielczy</p> <p>b) materiał podpinki typu „polar” lub inny o podobnych właściwościach</p> <p>c) barwa czerwona lub granatowa</p> <p>d) co najmniej dwie kieszenie boczne</p> <p>e) dodatkowo co najmniej jedna kieszeń wewnętrzna z otworem pionowym przy zapięciu głównym</p> <p>f) kaptur z materiału wiatroszczelnego dopinany lub chowany w stójkę</p> <p>g) oznakowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – funkcja z prawej strony z przodu – naszywka – nazwisko z lewej strony z przodu – naszywka lub identyfikator z nazwiskiem – flaga polska na lewym ramieniu – naszywka – logo z wzorem graficznym systemu na prawym ramieniu – naszywka – na plecach napis: nazwa dysponenta lotniczego zespołu ratownictwa medycznego <p>h) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na rękawach wokół całego obwodu (poniżej stawu łokciowego), pojedynczy pas odblaskowy – na dole kurtki wokół całego obwodu, pojedynczy pas odblaskowy w odległości co najmniej 50 mm od dolnej krawędzi kurtki
2	Spodnie na szelki	<p>a) barwa czerwona lub granatowa</p> <p>b) co najmniej dwie kieszenie boczne</p> <p>c) wzmocnienia w miejscach narażonych na wycieranie, w szczególności na wysokości pośladków, kroczka, kolan (wyprofilowanie kolan), na dole nogawek od strony wewnętrznej</p> <p>d) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe na całych obwodach nogawek (poniżej stawu kolanowego), pojedynczy pas odblaskowy w odległości co najmniej 50 mm od dolnej krawędzi nogawki</p>
3	Bluza	<p>a) barwa czerwona lub granatowa</p> <p>b) zapinana, ze stójką pod szyję</p>
4	Czapka	czerwona lub granatowa
5	Kamizelka	<p>a) barwa czerwona (dopuszcza się łączenie elementów odzieży również w kolorze granatowym lub czarnym)</p> <p>b) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe, pojedynczy pas odblaskowy na obwodzie kamizelki w odległości co najmniej 50 mm od dolnej krawędzi kamizelki</p> <p>c) rozmieszczenie i ilość kieszeni dowolna</p> <p>d) oznakowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – funkcja z prawej strony z przodu – naszywka – nazwisko z lewej strony z przodu – naszywka lub identyfikator z nazwiskiem – na plecach napis: nazwa dysponenta jednostki lotniczego zespołu ratownictwa medycznego
6	Obuwie – całosezonowe	<p>a) materiał: skóra lub materiał paroprzepuszczalny o parametrach odpowiednich do pełnionej funkcji w zespole</p> <p>b) wodoodporne</p> <p>c) wysokie</p> <p>d) z wzmocnionym noskiem</p> <p>e) podeszwa – odporna na działanie ropopochodnych substancji chemicznych, antypoślizgowa</p>

Tabela 2. Minimalne zestawienie umundurowania w sztukach

Lp.	Element umundurowania	Letnie	Zimowe	Wymagane
1	Spodnie	2	0	Tak
2	Koszulka z długim lub krótkim rękawem	2	0	Tak
3	Kombinezon lotniczy	2	0	Tak
4	Koszulka polo	2	0	Opcjonalnie
5	Kurtka letnia	2	0	Opcjonalnie
6	Kurtka z podpinką	0	2	Tak
7	Spodnie na szelki	0	2	Tak
8	Bluza	0	2	Tak
9	Obuwie	2		Tak
10	Czapka	0	1	Opcjonalnie
11	Kamizelka	1		Opcjonalnie

Elementy umundurowania wymienione w lp. 1 i 2 mogą być stosowane zamiennie z elementami umundurowania wymienionymi w lp. 3.